

Брюксел, 27 февруари 2026 г.
(OR. en)

6849/26
ADD 3

Междуинституционално досие:
2026/0059 (COD)

COPEN 65
DROIPEN 40
COARM 28
ENFOPOL 74
JAI 261
CODEC 343

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 27 февруари 2026 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

№ док. Ком.: SWD(2026) 103 final

Относно: РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,
[...]
придружаващ
Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно борбата с трафика на огнестрелни оръжия и други престъпления, свързани с огнестрелни оръжия, и за изменение на Директива (ЕС) 2024/1260 на Европейския парламент и на Съвета

Приложено се изпраща на делегациите документ SWD(2026) 103 final.

Приложение: SWD(2026) 103 final

Брюксел, 26.2.2026 г.
SWD(2026) 103 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,

[...]

придружаващ

Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета
относно борбата с трафика на огнестрелни оръжия и други престъпления,
свързани с огнестрелни оръжия, и за изменение на Директива (ЕС) 2024/1260 на
Европейския парламент и на Съвета

{COM(2026) 102 final} - {SEC(2026) 102 final} - {SWD(2026) 102 final}

Резюме
Оценка на въздействието на предложението за директива относно борбата с графика на огнестрелни оръжия и други престъпления, свързани с огнестрелни оръжия
А. Необходимост от действия
Защо? В какво се изразява разглежданият проблем?
<p>Основното предизвикателство в ЕС е, че насилието, свързано с огнестрелни оръжия, застрашава сигурността на гражданите на ЕС. Броят на престъпленията, свързани с огнестрелни оръжия, или случаите, в които огнестрелни оръжия са били използвани за извършване на престъпление, остава висок и се увеличава на много места в ЕС. Това предизвикателство е пряко свързано с високата наличност на незаконни огнестрелни оръжия на територията на ЕС, въпреки че липсата на хармонизирани данни не позволява да се определи точна цифра за това явление. Очаква се голямата наличност на незаконни огнестрелни оръжия да се увеличи, когато конфликтът в Украйна приключи или се стабилизира.</p> <p>На равнището на ЕС наказателноправната уредба на такива престъпления е разпокъсана. Държавите членки имат различни определения за престъпленията, свързани с огнестрелни оръжия, както и различни наказания. Тези нормативни несъответствия между държавите членки възпрепятстват трансграничното сътрудничество и оказват отрицателно въздействие върху разследването и наказателното преследване на престъпленията, свързани с огнестрелни оръжия. Освен това размерите на санкциите не са достатъчно ефективни и възпиращи във всички държави членки. Очаква се тези проблеми да се влошат поради новите технологии, като например триизмерния печат, които увеличават наличността на частно произведени огнестрелни оръжия.</p>
Какво се очаква да бъде постигнато с тази инициатива?
<p>Общата цел е да се подобри защитата на хората в Съюза от заплахата, която представляват незаконните огнестрелни оръжия. Акцентът следва да бъде поставен върху повишаването на равнището на сигурност за нашите граждани и намаляването на престъпленията, свързани с огнестрелни оръжия.</p> <p>За да се постигне тази обща цел, в инициативата се определят четири специфични цели:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Улесняване на разследването и наказателното преследване на престъпленията, свързани с огнестрелни оръжия • Осигуряване на ориентирано към бъдещето правоприлагане по отношение на престъпленията, свързани с огнестрелни оръжия • Осигуряване на ефективни, възпиращи и пропорционални видове и размери на наказанията за престъпленията, свързани с огнестрелни оръжия • Подобряване на правоприлагането и съдебното сътрудничество и хармонизирано събиране на данни за престъпленията, свързани с огнестрелни оръжия.
Каква е добавената стойност от действия на равнището на ЕС?
<p>Действията на равнището на Съюза ще осигурят ясна добавена стойност в борбата с престъпленията, свързани с огнестрелни оръжия, които обикновено имат транснационални измерения, в сравнение с това, което държавите членки могат да постигнат сами. Чрез хармонизирането на правните определения, сближаването на</p>

размерите на санкциите и предоставянето на инструменти и задължения за трансгранично сътрудничество между държавите членки действието на равнището на Съюза ще създаде по-хармонизирана уредба с минимална степен на хармонизирана защита от престъпленията, свързани с огнестрелни оръжия. С нея ще се улесни трансграничното сътрудничество и ще се подобрят разследванията и наказателните преследвания. Освен това тя ще гарантира ориентирано към бъдещето правоприлагане чрез включване на нови технологии.

Действията на равнището на Съюза ще бъдат от полза и за други цели на политиката на ЕС, тъй като престъпленията, свързани с огнестрелни оръжия, често са свързани с други видове престъпления, като изпирането на пари, тероризма, трафика на наркотици, тежките престъпления, фалшифицирането или други форми на организирана престъпност, срещу които ЕС е приел редица законодателни актове през последните години. Едно по-ефективно законодателство би допринесло за ефективни стратегии за наказателно правоприлагане и като цяло би подобрило сигурността на гражданите на Европейския съюз.

Б. Решения

Какви законодателни и незаконодателни варианти на политиката са разгледани? Има ли предпочитан вариант? Защо?

В оценката на въздействието са разгледани четири варианта на политиката:

- **Вариант 1** се състои от **набор от незаконодателни мерки**, насочени към изясняване на съществуващата правна уредба и осигуряване на прилагането на правилата от държавите членки. Мерките имат за цел също така да подкрепят трансграничното сътрудничество между държавите членки и с агенциите на ЕС. Те са съсредоточени върху препоръки за поставяне на по-голям акцент върху новите технологии, като например триизмерния печат, и за въвеждане на минимален набор от данни за изземвания на огнестрелни оръжия в държавите членки.
- **Вариант 2** предвижда **законодателни действия** за хармонизиране на установяването като престъпления на **основните престъпления, свързани с огнестрелни оръжия** (незаконен трафик, незаконно производство, незаконна модификация на маркировките и незаконно притежаване на огнестрелни оръжия), чрез хармонизиране на определенията и установяване на минимални размери на максималните санкции. Целта на законодателството е да се подобрят разследването, наказателното преследване и постановяването на осъдителни присъди за престъпленията, свързани с огнестрелни оръжия. Хармонизираната уредба ще улесни трансграничното сътрудничество. Вариантът предвижда също така законодателен акцент върху новите технологии, за да се даде възможност на правоприлагащите органи да противодействат по своя инициатива на заплахата, а не само да реагират на нея. Освен това законодателното действие включва изисквания за установяване на хармонизиран минимален набор от данни за изземванията на огнестрелни оръжия и за изпращане на данните за изземванията до Европейския център за данни за огнестрелните оръжия. Като част от оценката в законодателното действие също така се предвижда задължение за държавите членки да събират и докладват на Комисията данни относно трафика на огнестрелни оръжия 5 години след изпълнението на директивата. И накрая, законодателното действие включва специална мярка относно изискването държавите членки да създадат национално координационно звено по въпросите на огнестрелните оръжия с цел по-нататъшно подобряване на трансграничното сътрудничество.

- **Вариант 3** предвижда **комбинация от законодателни действия и незаконодателни мерки**. По същество това би било повторение на всички законодателни действия, описани във вариант 2, с допълнително пояснение за това как по-широките престъпления, свързани с огнестрелни оръжия, се вписват в основните престъпления. Освен това законодателните действия ще бъдат разширени с незаконодателни мерки, предназначени да подкрепят изпълнението на законодателните действия. Акцентът ще бъде поставен върху споделянето на извлечените поуки, свързани с новите технологии, и улесняването на съвместното изпитване на планове, свързани с тези нови технологии. Освен това с него ще се улесни сътрудничеството между съдебните органи, като се създаде фокус група за обмен на информация.
- **Вариант 4** се основава на мерките, описани във вариант 3, и разширява техния обхват. **Законодателното действие** обхваща не само основните престъпления, свързани с огнестрелни оръжия, но и други **престъпления, свързани с огнестрелни оръжия**, като например незаконното въвеждане отново в употреба на дезактивирани оръжия, незаконното посредничество с оръжия, нарушенията на оръжейното ембарго и нарушенията в контекста на воденето на регистри и лицензирането. Освен това във варианта се предвижда и задължение за държавите членки да събират и да докладват ежегодно на Комисията данни за незаконния трафик на оръжия.

Предпочитаният вариант е **вариант 3**, тъй като при него всички установени проблеми и цели се разглеждат пропорционално и ефективно. Вариант 1 не се счита за достатъчно ефективен сам по себе си, тъй като чрез незаконодателни мерки няма да се даде достатъчно тласък за значителна промяна. Вариант 2 би предоставил решение за всички проблеми и цели, но се счита за по-малко ефективен поради липсата на допълнителна подкрепа за неговото изпълнение. Вариант 4 се счита за ефективен за постигане на посочените цели, но изпълнението му създава непропорционална тежест за държавите членки.

Кой подкрепя отделните варианти?

Заинтересованите страни изразиха различни мнения по отношение на вариантите на политиката, като някои отдадоха приоритет на незаконодателния подход, като посочиха, че справянето с престъпленията, свързани с огнестрелни оръжия, следва да остане национална отговорност, докато други подкрепиха законодателна инициатива, съсредоточена върху широк набор от престъпления, свързани с огнестрелни оръжия. В това отношение изглежда, че предпочитаният вариант е този, при който е най-вероятно да се съгласуват различните позиции.

Общата тенденция по време на обществената консултация показва, че държавите членки подкрепят законодателна инициатива за хармонизиране на различни определения, включително установяването като престъпление на незаконното създаване, притежаване и разпространение на интелектуални материали за триизмерен печат (планове). Като цяло изглежда, че измежду заинтересованите страни публичните органи са тези, които подкрепят в най-голяма степен законодателната инициатива. Много държави членки предложиха подход на съчетаване на варианти, особено за хармонизиране на видовете и размерите на санкциите.

Най-голямата съпротива срещу инициативата дойде от част от гражданите на ЕС и на държави извън ЕС, но анализът на отговорите показва, че много от тях може да не са разбрали напълно целите на инициативата: множество граждани отправиха критики към инициативата, като заявиха, че ЕС не следва да се насочва към гражданите, които спазват закона, и законните притежатели, а по-скоро да се съсредоточи върху засилването на ответните действия на правоприлагащите органи и мерките срещу незаконния пазар. И двете насоки на действие са сред целите на инициативата.

В. Въздействие на предпочитания вариант

Какви са предимствата на предпочитания вариант (ако има такъв; в противен случай — на основните варианти)?

С предпочитания вариант на политиката ще се премахнат несъответствията между наказателноправните уредби на държавите членки чрез хармонизиране на равнището на Съюза на определенията за различните престъпления, свързани с огнестрелни оръжия, и минималните размери на приложимите максимални санкции. Това би попречило на нарушителите да се възползват при своите операции от пропуските и празнотите. Хармонизирането на наказателноправната уредба ще подобри трансграничното сътрудничество между държавите членки и ще улесни националните органи при разследването и наказателното преследване на съответните престъпления.

С предпочитания вариант на политиката също така се предвижда установяване на минимален набор от данни и споделяне на данни за изземванията с Европейския център за данни за огнестрелните оръжия в Европол, повишаване на наличността и качеството на данните, като по този начин се подобрява анализът на заплахите и разследванията, улеснява се трансграничното сътрудничество и се насочват бъдещите действия на политиката. Предпочитаният вариант на политиката би отговорил по-добре на нарастващата заплахата от частно произведени огнестрелни оръжия, които са по-трудни за проследяване и могат лесно да бъдат произведени чрез просто следване на инструкции, достъпни онлайн.

Предпочитаният вариант на политиката би спомогнал за намаляване на големия брой незаконни огнестрелни оръжия в обращение и пряко би подобрил сигурността на гражданите на Европейския съюз.

Какви са разходите за предпочитания вариант (ако има такъв; в противен случай — за основните варианти)?

Предпочитаният вариант на политиката ще доведе до по-ефективно разследване и по-широк обхват на престъпленията, свързани с огнестрелни оръжия и основни компоненти. Свързаните с това разходи ще произтичат от необходимостта от допълнителен персонал в държавите членки, за да осъществят потенциално нарасналия брой разследвания и наказателни преследвания на престъпления, свързани с огнестрелни оръжия. Тези разходи се оценяват общо на 4 069 175 EUR годишно за всички държави членки поне през първите пет години.

Административните разходи за службите на държавите членки, занимаващи се с криминалистика, се очаква да нараснат във връзка с броя на иззетите огнестрелни оръжия. Тези разходи се оценяват на 574 564 EUR годишно за административни разходи за балистични доклади във всички 27 държави членки и допълнителни 332 107 EUR годишно за балистични доклади във връзка с цифрови планове.

Освен това административните разходи за цялостното създаване и развитие на национални координационни звена по въпросите на огнестрелните оръжия във всички 27 държави членки се оценяват на 12 070 917 EUR, а за хармонизирането на данните, свързани с огнестрелните оръжия, в националните бази данни — на 10 800 000 EUR във всички 27 държави членки.

Хармонизирането на наказателноправната нормативна уредба на ЕС за престъпленията, свързани с огнестрелни оръжия, ще допринесе за намаляване на икономическата цена на насилието, свързано с огнестрелни оръжия в Европейския съюз. Въпреки че липсват

убедителни изследвания относно икономическите разходи във връзка с насилието, свързано с огнестрелни оръжия в ЕС, в анализ, съчетаващ изследвания, проведени чрез финансираня от ЕС проект INSIGHT, и изследвания относно разходите, свързани с един конкретен случай на стрелба от Швеция, разходите, свързани със стрелба, за шведското общество се оценяват на около 120—140 милиона евро за първата половина на 2024 г. Стойностите са чисто теоретични, тъй като се основават на хипотезата, че разходите за тази конкретна стрелба могат да бъдат екстраполирани и приложени за всички стрелби, случили се в Швеция през първата половина на 2024 г. И все пак от тях е видно, че разходите за насилие, свързано с огнестрелни оръжия, макар и трудно оценими, не са незначителни.

Какви ще са последиците за големите предприятия, МСП и микропредприятията?

Предпочитаният вариант на политиката няма да има отрицателно въздействие върху законния пазар. Това би било от полза за предприятията, особено за МСП, като ги защитава от нелоялна конкуренция от незаконна дейност, която оказва отрицателно въздействие върху репутацията на целия сектор и води до пропуснати ползи.

Установяването като престъпления на незаконното производство, притежаване и разпространение на планове в цифров формат и на хартиен носител за целите на производството на огнестрелни оръжия или основни компоненти би помогнало на законния бизнес чрез защита на правата на интелектуална собственост, които той притежава върху моделите или иновациите.

Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?

Годишните разходи за допълнителен персонал в държавите членки за провеждане на разследване и наказателно преследване по дела за престъпления, свързани с огнестрелни оръжия, както и допълнителните административни разходи на службите, занимаващи се с криминалистика, се оценяват общо на около 135 000 000 EUR за всички държави членки през първите пет години.

Еднократните разходи за пълното създаване и развитие на националните координационни звена по въпросите на огнестрелните оръжия и хармонизирането на данните, свързани с огнестрелните оръжия, в националните бази данни във всички 27 държави членки се оценяват на 22 870 917 EUR.

Предпочитаният вариант на политиката включва мерки за установяване на хармонизиран минимален набор от данни относно изземването на огнестрелни оръжия. Някои държави членки ще трябва да реорганизируют своята база данни, за да приложат хармонизираня набор от данни.

Ще има ли други значителни въздействия?

Инициативата ще бъде от полза и за борбата с други престъпления, като изпирането на пари, тероризма, трафика на наркотици, тежките престъпления, фалшифицирането или други форми на организирана престъпност, срещу които ЕС е приел редица законодателни актове през последните години. Тъй като престъпленията, свързани с огнестрелни оръжия, често са свързани с посочените престъпления, едно по-ефективно законодателство би допринесло за ефективни стратегии за наказателно правоприлагане и като цяло би подобрило сигурността на гражданите на Европейския съюз.

Инициативата ще окаже специално въздействие върху младите граждани, тъй като незаконните огнестрелни оръжия допринасят за тревожното явление млади европейци да бъдат въвличани в престъпни дейности и да страдат от насилие, свързано с огнестрелни оръжия.

Г. Последващи действия
Кога ще се извърши преглед на политиката?
5 години след транспонирането, като се отчита времето, необходимо за прилагането ѝ и събирането на данни.